

CALL FOR AN URGENT JUSTICE MECHANISM for Repatriated Migrant Workers

ขอเรียกร้องให้จัดตั้งกลไกเพื่อความเป็นธรรมแก่แรงงานข้ามชาติที่ถูกส่งกลับโดยเร่งด่วน

การระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อแรงงานข้ามชาติหลายล้านคนในประเทศปลายทาง หลายคนต้องตกงานหรือไม่ได้รับค่าจ้าง ถูกนายจ้างบังคับให้ต้องหยุดงานโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน หรือถูกลดค่าแรง ต้องอาศัยอยู่ในสภาพชีวิตที่เลวร้าย โดยแทบไม่มีทางเลือกด้านการทำงานอื่นใด แรงงานข้ามชาติจำนวนมากยังประสบปัญหาที่จะต้องตัดสินใจว่าจะใช้สิทธิเดินทางกลับประเทศในสภาวะการณ์เช่นนี้ ในขณะที่หลายคนยังคงตกค้างอยู่ในเมืองใหญ่โดยไม่สามารถเข้าถึงการบริการหรือการช่วยเหลือสนับสนุนใดๆ หรือต้องไปตกค้างอยู่แถวพรมแดน หรือจะตัดสินใจอาศัยอยู่ในสภาพที่เสี่ยงภัยในช่วงที่ต้องกักตัวต่อไป

ทั้งประเทศปลายทางและต้นทาง ได้เริ่มกระบวนการส่งกลับคนงานเหล่านี้ โดยไม่คำนึงถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นกับพวกเขา และเป็นการบังคับให้พวกเขาต้องเดินทางกลับ คนงานหลายล้านคนต้องเดินทางกลับในสภาพที่เป็นแรงงานขจัดหนี้ เนื่องจากพวกเขาจะถูกบังคับให้จ่ายเงินค่าจัดหางานและค่าใช้จ่ายอื่นๆ แม้จะต้องเดินทางกลับบ้านโดยไม่มีรายได้กลับมาเลย

ภายใต้สภาพการณ์เช่นนี้ กระบวนการส่งกลับจึงสร้างปัญหาที่ทำนายมากขึ้น หากไม่มีการควบคุมอย่างเหมาะสม นายจ้างอาจฉวยโอกาสในช่วงที่มีโครงการส่งกลับคนงานจำนวนมาก ในการเลิกจ้างและส่งคนงานกลับทั้งที่ยังค้างค่าจ้างค่าแรง และสิทธิประโยชน์อื่นๆ กับคนงานอยู่ หากไม่มีการตรวจสอบอย่างเหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่า มีการคุ้มครองและปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและสิทธิด้านแรงงานของแรงงานข้ามชาติที่ถูกส่งกลับเหล่านี้ ย่อมเท่ากับว่ารัฐต่างๆ ที่อยู่เบื้องหลังการอพยพ (migration corridor) มีส่วนรู้เห็นเป็นใจในกระบวนการส่งกลับคนงานหลายล้านคนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง โดยไม่รับพิจารณาข้อร้องทุกข์ของพวกเขา ทั้งไม่ทำให้เกิดความยุติธรรมในสถานการณ์ดังกล่าว

นับเป็นการละเมิดต่อสิทธิแรงงานอย่างร้ายแรงที่คนงานไม่ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมจากการทำงานนั้น การโกงค่าแรงนับรวมเป็นมูลค่าหลายล้านบาทที่สร้างความทุกข์ยากให้กับคนงาน แต่กลับให้ประโยชน์กับธุรกิจและนายจ้างที่ได้รับการยกเว้นไม่ให้อำนาจฟ้องร้องฟ้องคดีใดๆ ยิ่งไปกว่านั้น ทั้งรัฐและธนาคารก็จะให้ความช่วยเหลือกับภาคธุรกิจเพื่อฟื้นฟูกิจการของตน และปรับตัวเข้ากับวิถีใหม่อีกด้วย

กระบวนการส่งกลับกำลังเกิดขึ้นอย่างเร่งรีบในประเทศต่าง ๆ ทั้งประเทศต้นทางและปลายทาง โดยไม่มีกลไกเยียวยาอย่างเหมาะสม เนื่องจากศาลและกลไกการร้องเรียนสำหรับแรงงานปิดทำการระหว่างที่มีการลือลือดวามัน ด้วยเหตุดังกล่าว การละเมิดเช่นนี้จะสะสมเพิ่มขึ้น ไม่ได้รับการแก้ไข ทั้งยังจะกลายเป็นภาระหนักหน่วงสำหรับกลไกไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เป็นอยู่

ด้วยเหตุดังกล่าว *Migrant Forum in Asia (MFA), Lawyers Beyond Borders (LBB) Network, Cross Regional Centre for Migrants and Refugees (CCRM), South Asia Trade Union Council (SARTUC) และ Solidarity Center (SC)* จึงเรียกร้องทั้งประเทศต้นทางและปลายทาง ให้จัดทำกลไกยุติธรรมช่วงเปลี่ยนผ่านอย่างเร่งด่วน โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. กลไกยุติธรรมช่วงเปลี่ยนผ่านจะรับพิจารณาข้อร้องทุกข์ ข้อเรียกร้อง และข้อพิพาทด้านแรงงานของคนงานที่ถูกส่งกลับ ซึ่งต้องสูญเสียงานที่ทำเนื่องจากการระบาดขงโรค โดยกลไกนี้ควรจะทำเนิการอย่างรวดเร็ว เข้าถึงได้ ค่าใช้จ่ายน้อย และมีประสิทธิภาพ
2. ควรให้ความสำคัญเพื่อรับประกันว่า คนงานที่ถูกส่งกลับทุกคนที่มีข้อเรียกร้องที่ชอบธรรม จะสามารถเข้าถึงความยุติธรรมและได้รับการชดเชยในบางลักษณะ
3. ในขณะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องประกันให้มีการคลี่คลายข้อพิพาทอย่างเร่งด่วนมากที่สุด โดยไม่ชักช้า โดยเฉพาะกรณีที่เป็นข้อพิพาทด้านแรงงาน แต่ก็ต้องกำหนดระเบียบเพื่อประกันว่า แรงงานข้ามชาติที่เดินทางกลับประเทศแล้ว จะสามารถติดตามการดำเนินคดีต่อไปได้ การเข้าถึงค่าปรับและความสนับสนุนด้านกฎหมาย การสนับสนุนกระบวนการมอบอำนาจให้ทนายความ และการผ่อนปรนหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ต้องเข้าให้การด้วยตนเอง และกำหนดให้ต้องมาศาลหรือเข้าร่วมการพิจารณาของกลไกร้องทุกข์ด้วยตนเอง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง
4. รัฐควรกำหนดให้นายจ้างและธุรกิจต่าง ๆ เก็บหลักฐานการจ้างงาน รวมถึงหลักฐานการจ่ายเงินเดือน รายชื่อลูกจ้าง และชั่วโมงการทำงาน และควรให้คนงานเก็บเอกสารสำเนาของหลักฐานเหล่านี้ไว้กับตัวด้วย

หากเราต้องการ ‘ฟื้นฟูกลับมาเพื่อสิ่งที่ดีกว่า’ (Build Back Better) เราไม่สามารถสร้างทำเป็นมองไม่เห็นปัญหาการโกงค่าแรง ซึ่งเกิดขึ้นตลอดทั่วกระบวนการย้ายถิ่นฐานในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้ และจะเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายแบบที่ไม่เคยเป็นมาก่อนสำหรับแรงงานข้ามชาติที่ถูกส่งกลับในภาวะการระบาดของโรคโควิด-19

แรงงานข้ามชาติจำนวนมากได้ปรับตัวยอมรับสภาพที่ถูกโกงค่าแรง

ทั้งที่เกิดขึ้นในการจ่ายค่าแรงอย่างไม่เป็นธรรมหรือการค้างค่าแรงเป็นเวลาหลายเดือนและหลายปี ตั้งแต่ก่อนจะเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 พวกเขายอมรับชะตากรรม และตั้งใจวันจากการร้องเรียน เนื่องจากกลัวจะตกงาน หรือต้องมีชีวิตอยู่ท่ามกลางความหวาดกลัว เนื่องจากเข้าเมืองโดยไม่มีเอกสาร

ในแต่ละปี เงินจำนวนหลายล้านบาทต้องสูญหายไปในรูปแบบของการโกงค่าแรง แม้ในขณะที่ประเทศต้นทางจะพยายามแสวงหาตลาดใหม่ ๆ เพื่อจ้างงานแรงงานข้ามชาติ แต่ประเทศปลายทางก็ยังคงพัฒนาต่อไปโดยใช้ประโยชน์จากแรงงานข้ามชาติราคาถูกและเป็นแรงงานที่ถูกแสวงหาประโยชน์ได้

การส่งกลับแรงงานข้ามชาติโดยที่รัฐไม่ทำการตรวจสอบอย่างเหมาะสม ในช่วงที่เกิดการระบาดของโรคโควิด-19

จะยิ่งทำให้เกิดความอยุติธรรมสำหรับแรงงานข้ามชาติ ทำให้นายจ้างได้รับการยกเว้นจากความรับผิดชอบ

และเป็นการล้างมลทินให้ผู้ก่อความรุนแรงต่อแรงงานข้ามชาติ เป็นการลบล้างข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวกับข้อเรียกร้องและข้อร้องทุกข์ที่ชอบธรรมของแรงงาน

คนงานหลายล้านคนที่กำลังถูกส่งกลับและจะถูกส่งกลับ จะส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาของครอบครัวที่ต้องพึ่งพารายได้จากแรงงานข้ามชาติ

และความหวังที่คนในรุ่นต่อไปจะมีอนาคตดีขึ้น เราจะไม่ทำลายความฝัน ความเข้มแข็งของการเดินทางของแรงงานข้ามชาติ

ในขณะที่เกิดการระบาดของโรคโควิด-19

หากไม่มีการแก้ไขปัญหานี้อย่างทันท่วงที ย่อมมีความเสี่ยงที่จะทำให้มีการตัดความเชื่อมโยงระหว่างกลไกการย้ายถิ่นกับการพัฒนาไปตลอดกาล

และเรื่องราวชีวิตของแรงงานข้ามชาติจะเต็มไปด้วยความอยุติธรรมในวงกว้างหลายปีข้างหน้าต่อไป

**LAWYERS
BEYOND
BORDERS**

ENDORSED BY:

All Nepal Peasants' Federation (ANPF)
ASEAN Parliamentarians for Human Rights (APHR)
Asian Peoples' Movement on Debt and Development (APMDD)
Building and Wood Workers International (BWI) Asia Pacific
Business & Human Rights Resource Centre
Civil Society Action Committee (AC)
Civil Society Women Organization (CSWO)
Campaign for Good Governance-SUPRO
DIGNIDAD Coalition
Environics Trust
Equidem
Equidem Nepal
Fishworkers Forum
Focus on the Global South
Freedom from Debt Coalition
Growthwatch India
HIMALAYA Nithi Abhiyan
Human Rights Watch
Indian Social Action Forum
International Trade Union Confederation (ITUC)
Migrant-Rights.Org
Mines Minerals and People
National Network for Safe Migration (NNSM)
Pacific Islands Association of Non-Government Organisations (PIANGO)
Pakistan Kissan Rabita Committee (PKRC)
Public Services International (PSI)
Sanlakas Philippines
UNI Asia and Pacific (UNI APRO)
Woman Health Philippines